

Colofon

MeerTaal

MeerTaal is een onafhankelijk tijdschrift over taal in het basisonderwijs. Het richt zich op taaldidactiek in de breedste zin van het woord. MeerTaal biedt een mix van theorie en praktijk, afgestemd op iedereen die betrokken is bij het primair onderwijs. MeerTaal wordt uitgegeven door Koninklijke Van Gorcum BV te Assen en verschijnt drie keer per jaar.

Redactieadres

Joanneke Prenger
p/a SLO
Postbus 2041
7500 CA Enschede

Naar dit adres kunt u alles opsturen wat met de redactionele inhoud verband houdt. U kunt hier ook boeken ter bespreking aanbieden.

Redactie

Joanneke Prenger - SLO
Hieke van Til - stichting Taalvorming
Dolf Janson - JansonAdvies
Itie van den Berg - ZIP Innovatieve Projecten
Marian Bruggink - Expertisecentrum Nederlands
René Berends - Saxion pabo Deventer

Fotografie cover:

Chantal Fuchs

Uitgave

Koninklijke Van Gorcum BV
Postbus 43
9400 AA Assen
Tel. (0592) 37 95 55

e-mail: meertaal@vangorcum.nl
www.meertaal.vangorcum.nl

Abonnee worden?

Ga naar www.vangorcum.nl om een abonnement af te sluiten.
Een jaarabonnement kost € 39,95.
Voor instellingen is dit €51,00.
Studenten betalen € 27,50.
Losse nummers zijn te bestellen voor € 17,95

Een abonnement wordt automatisch verlengd, tenzij een schriftelijke opzegging is ingediend bij afdeling Klantenservice van Koninklijke Van Gorcum:
klantenservice@vangorcum.nl.

Advertenties

Neem contact op met Ray Aronds van Recent BV: ray@recent.nl
Telefoon 020 3308998

Postbus 17229
1001 JE Amsterdam

ISSN 2214-5931

© 2017, Koninklijke Van Gorcum, Assen
Alle auteursrechten ten aanzien van de inhoud van deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden.

 koninklijke
van gorcum  Nederlandse
uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

 meer
taal jaargang 5 - nummer 2 (2018)

redactioneel

Waarom lukt het ons nog vaak niet om het taalonderwijs vorm te geven zoals we dat graag zouden willen?

“Dat komt door die methodes! Als je echt goed taalonderwijs wilt geven, moet je die de deur uit doen en je eigen taalonderwijs vormgeven. De lessen zijn saai en bevatten te veel deeloefeningen. Zo maak je taalonderwijs nooit betekenisvol voor leerlingen!”

“Dat komt door die vage doelen die er zijn opgesteld. Eerst die kerndoelen die onduidelijk geformuleerd waren en toen nog dat Referentiekader Taal. Daar heb ik trouwens nooit helemaal van begrepen wat we daar mee moeten.”

“Dat komt door die toetsen. Daardoor is de focus op begrijpend lezen en spelling komen te liggen. Vind je het dan gek dat we weinig aandacht besteden aan schrijfvaardigheid? Daar worden we toch niet op afgerekend?”

“Dat komt door het toezicht. Dit wil de Inspectie gewoon graag zien, dus daarom doen we het zo.”

Wat een problemen! De oplossing: zouden we beter af zijn zonder methodes, doelen, toetsen en toezicht? Of hebben we eerst van alles betere versies nodig, voordat we kunnen toekomen aan goed taalonderwijs? Onlangs bezocht ik de theateravond Omdenken, een avond over de praktische filosofie die uitgaat van het idee ‘maak van een probleem een mogelijkheid’. Eens even zien of dat lukt.



Die methodes zijn namelijk niet per definitie slecht. Daar liggen leerlijnen en ideeën aan ten grondslag waar doorgaans goed over is nagedacht. En om zonder taalmethode te kunnen werken, heb je zelf goed zicht nodig op doelen en leerlijnen. Dat vraagt nogal wat van een team of van een individuele (startende) leraar. Maak van het probleem (de methode) dus een mogelijkheid: put uit het aanbod van je methode en varieer daar waar nodig. Die vage en open doelen (probleem?) geven je daartoe alle mogelijkheden (kans!).

Die toetsen meten inderdaad vaak alleen begrijpend lezen en spelling, en een kind is meer dan dat (probleem), maar dat geeft jou dus de mogelijkheid om die andere domeinen te volgen op een manier die past bij jullie eigen visie op onderwijs. En surprise: de Inspectie is met haar nieuwe toezicht juist reuze nieuwsgierig naar die schoolkeuzes op basis van eigen visie (kans!).

In deze MeerTaal ook weer veel stof tot (om)denken: welke kansen liggen er voor tweetalig onderwijs, wat doen we met het probleem van de laaggeletterdheid, zijn iPads ook betekenisvol in ons onderwijs in te zetten, hoe zorgen we dat leerlingen plezier blijven houden in het lezen en kunnen we verhalenapps zo maken dat ze leerlingen echt in een verhaal trekken? Veel lastige kwesties of problemen die in dit nummer als mooie kansen worden omarmd. Dus om de Omdenk-filosofie te citeren: beer op de weg? Give him a hug, ook in het taalonderwijs!

Joanneke Prenger